

ANY 1901

Administració

El 1901 es torna a presentar com un any inestable al consistori a causa de diversos assumptes. L'any s'inicia amb l'anunci de la convocatòria d'eleccions per a escollir els senadors de la província. Com passava en anteriors ocasions, es va crear la llista dels compromissaris que tenien dret de vot i es va dividir el poble en dos districtes. El primer districte tenia les meses electorals a la Sala de Plens de l'Ajuntament i el segon, com ja era habitual, a l'escola de nenes de l'Hospital. Al llarg de l'any es van repetir altres eleccions, com la de diputats provincials, el 10 de març, i la convocatòria d'eleccions de regidors, publicada al Butlletí Oficial de la Província a finals del mes d'octubre.

Un any més, aquest cop l'1 de març, es va aprovar la composició de la Junta Municipal. Durant l'any 1901 estava formada per:

- Antoni Rubert Climent
- Francesc Puig Guàrdies
- Bonaventura Blas Català
- Josep París Martí
- Antoni Porta Català
- Ramon Rosich Batet
- Simeó Martorell Ribé
- Josep Batet
- Josep Alumà Plana

La situació econòmica, com veurem

a l'apartat d'Hisenda, no era gaire bona i això feia augmentar les tensions. Per exemple, a principis del mes d'octubre, Antoni Martí informa que ha vist un dels guardes de camp que treballava a les seves terres durant l'horari en què hauria de complir les seves obligacions com a guarda. La resposta d'altres regidors va ser contundent en el sentit que no es podia exigir res als treballadors municipals si abans no cobraven allò que se'ls devia. L'alcalde, Antoni Català, es va comprometre a solucionar aquest problema abans de la festa major. Una discussió molt forta, que va acabar amb un intent de dimissió per part de l'alcalde, es va produir a meitat del mes de juny. Novament el regidor Antoni Martí va fer sentir la seva veu per acusar l'alcalde d'utilitzar fons destinats a una altra partida, per fer diversos pagaments relacionats amb les obres de canalització de la font Major. I tot sense consultar-ho en cap ple. L'alcalde va anunciar llavors que presentaria la seva dimissió i, després d'una llarga discussió entre els diferents regidors, van decidir no acceptar-la. Antoni Català es va comprometre a no fer aquest tipus d'operacions sense el consentiment previ del consistori.

Les discussions per motius econò-

mics van tornar a sorgir dues setmanes abans de la festa major, quan es va debatre quina havia de ser la participació de l'Ajuntament en les festes. Després de la discussió es va aprovar la col·laboració del consistori per fer més barates les celebracions religioses, però amb el vot contrari de dos regidors que demanaven que no se superés el pressupost de l'any anterior.

Al mes d'agost, va tornar a aparèixer el cas de la defraudació de l'antic alcalde Francesc Pellicé. El regidor Francesc Gomis va demanar que es tirés endavant la querella criminal contra l'exalcalde, tal com s'havia acordat al mes de juny de 1900. Recordem que en aquella sessió plenària s'havia considerat provada la defraudació de més de 5.000 pessetes de les arques municipals per part de Francesc Pellicé i que s'havia d'iniciar un procés judicial en contra seu. Novament es va aprovar fer acomplir l'acord d'un any abans, i un altre cop amb el vot contrari del regidor Gaspar Girona.

Un altre exemple de la manera de fer dels ajuntaments de l'època la tenim en la petició que va fer Joan Andreu Llovera. Aquest veí va informar que, durant la darrera guerra civil (la tercera guerra Carlina, 1872-1875), es va construir un local per al cos de guàrdia al portal de la Saura, i a causa d'aquest local havia quedat tapada una finestra de casa seva. Un acord del juliol de 1888, l'autoritzava a tornar a obrir la finestra, però aquest acord tretze anys després encara no s'havia fet efectiu.

Al mes d'agost, Josep Roig, el secretari de l'Ajuntament, presenta la seva dimissió, al·legava que no li convenia continuar en el càrrec. Josep Roig havia tornat a la secretaria després de la dimissió de Carlos Fernández, que havia estat precisament el seu substitut. Aquesta vegada es nomena Antoni Solé Solé i s'acorda contractar, de manera temporal, els serveis d'un auxiliar. Aquest auxiliar finalment va ser Ramon Casas Granja.

Els procuradors de la Confraria de la Sang, Josep París Martorell i Sebastià Agràs Girona, demanen a l'Ajuntament que retirin les fustes i les portes velles que estan emmagatzemades a l'església Vella i que fan malbé els passos de la processó. Com que l'Ajuntament no té un altre lloc on poder posar-les, decideix subhastar-les.

Hisenda

Dificultats a l'hora de cobrar els impostos, constants reclamacions dels deutes municipals per part dels creditors i l'administració central, manca de líquid. El capítol d'Hisenda està carregat de problemes. A principis d'any es rep la visita de l'inspector del Timbre a les instal·lacions de l'Ajuntament. La visita va finalitzar amb l'obertura d'un expedient i una multa de 13 pessetes. El mateix dia el governador civil reclama el pagament del contingent provincial. El 20 de març s'ordena el pagament de tot el que es degui als treballadors municipals, això sí, fins on arribi la caixa.

Els problemes fiscals es van iniciar amb la recaptació del consum de líquids i grans. Davant de la nul·la col·laboració dels agremiats, que no s'organitzen per repartir-se el pagament, es decideix el cobrament forçós i es comunica que si no es posen d'acord, el cobrament, que és de 8.148 pessetes, es farà per sorteig. Segurs de la resposta dels agremiats, i malgrat un termini de trenta dies, en la mateixa sessió es realitza el sorteig: Joan Barberà París, Joaquim Domingo, Antoni Porta Català, Esteve Dalmau Domènech, Pere Agràs Girona, Joan Virgili Punsoda, Joan Andreu Lloveras, Pròsper Altès Ollé, Pau Company Andreu i Josep París Martí. A finals d'any, un cop finalitzat el període voluntari perquè els veïns paguessin els impostos municipals, sense que aquests fossin recaptats, es decideix substituir l'agent executiu Francesc Cabré per Domingo Lamata.

Malgrat aquests problemes, es va poder tirar endavant el pressupost per a l'any 1902 amb una quantitat de 20.612 ptes., una quantitat molt semblant a la del 1901. També es va aprovar el projecte de canalització de la font Major i es van tenir fonts d'ingressos extraordinaris, com el del lloguer d'una habitació de l'antic convent de Santa Anna a Joan Ollé Albagès.

Quintos

Després d'un any sense alistament de quintos, un cop finalitzada la guerra de Cuba, el 1901 es tornà a produir la

crida a files dels joves d'Alcover. En una sessió extraordinària el dia de Reis es va procedir a la verificació dels mossos nascuts el 1881 amb la presència del capellà i de l'encarregat del Registre Civil. Un total de 38 joves van ser incorporats a l'allistament. Com a curiositat podem assenyalar que uns dels mossos alistats era el futur escriptor i poeta Plàcid Vidal Rosich. Del total de 38 joves alistats, posteriorment, 25 van ser confirmats, 5 van ser-ne exclosos per pertànyer a l'allistament d'altres localitats, 3 van quedar-ne pendents per no haver-los localitzat i 5 havien mort.

A mitjans d'any es va fer una sessió extraordinària per veure i pronunciar uns expedients contra dos mossos, Josep Torrell Altès i Josep Molné Tell, per ser pròfugs del reemplaçament. Josep Torrell va defensar la seva causa tot explicant que no s'havia presentat a l'allistament perquè treballava a Barcelona i no sabia que ja tenia l'edat de ser alistat, a més va al·legar que feia sis mesos que no es comunicava amb la seva família perquè s'havien extraviat diverses cartes. Se'l va declarar soldat sense possibilitat d'aprofitar els beneficis de cap exempció. En canvi, Josep Molné no s'hi va presentar i es va donar a conèixer que havia desaparegut des de feia un any. Se'l va declarar pròfug i se'l va condemnar a servir durant dos anys als cossos d'ultramar i es va demanar a l'alcalde que, dins de les seves possibilitats, contribuís a la seva captura.

Sanitat i beneficiència

A principis d'any es va produir una petita epidèmia de verola i des de l'Ajuntament es va ordenar que les robes dels afectats per aquesta malaltia fossin rentades en un punt determinat per evitar contagis a la resta de la població. També es va autoritzar l'alcalde a comprar vacunes per als pobres del poble per una quantitat de 25 pessetes.

També en aquest capítol es poden trobar retards en el compliment dels acords municipals. Al novembre de 1900 es va acordar la contractació d'un metge i un farmacèutic per a cobrir les necessitats sanitàries dels pobres. Vuit mesos després, el regidor Lluís Giné recorda l'acord i en demana el compliment. No és, però, fins al mes de novembre que s'acorda la contractació d'un metge amb les següents condicions: contracte per a 4 anys amb un sou de 10 pessetes l'any perquè donés assistència gratuïta a les famílies pobres assenyalades per l'Ajuntament. A més a més, tenia l'obligació d'assistir els malalts de l'hospital i de realitzar el reconeixement dels mossos de les famílies pobres que fossin quintos.

Urbanisme

El 1901 va ser un any important pel que fa a una de les obres públiques més importants endegades pels ajuntaments de l'època, la construcció de la canonada per portar aigua des de la font Major fins al poble. El 23 de gener

es va aprovar que les obres s'encarreguessin a Pere Casellas, que era l'arquitecte de l'Ajuntament de Reus, en substitució de Pere Monné que havia estat escollit l'any anterior. Els plànols es van rebre el 20 de març i el 12 de juny es va aprovar el projecte. Les canonades havien d'anar des de la font Major fins al dipòsit de la Garriga i des d'aquí fins a les diferents fonts del poble. El cost de les obres era de 22.892 pessetes. Entre d'altres condicions, es demana que les canonades fossin del model Paul de Singly, que eren tubs de ferro o acer recoberts de plom. L'obra s'havia de pagar amb les quantitats que existien a la Dipositaria Municipal en concepte de reintegraments així com amb el repartiment d'arbitris extraordinaris. Es va demanar que les obres es fessin amb celeritat per evitar problemes de salubritat entre la població mentre duressin les obres. Les canonades es van comprar a Carles Soujol, de Barcelona, i el pagament es va fer en tres parts. La primera, quan es va rebre el primer vagó amb els tubs; la segona, un cop acabades les obres, i la tercera, noranta dies després del final de les obres.

A principis d'any s'havia informat que el rec de la comunitat de regants Aigües de Baix, tenia interceptat el pas a l'alçada del molí Nou i que això provocava que molts dies no arribés l'aigua als rentadors de les Rodes i que molts regants no poguessin regar. Es va decidir que el propietari de la fàbrica de paper del molí Nou, Anacleto

Planas, s'encarregués de la reparació del rec. També es va informar que el mal estat d'algunes canonades impedia el pas de l'aigua en molts casos i que era molt urgent arreglar-les.

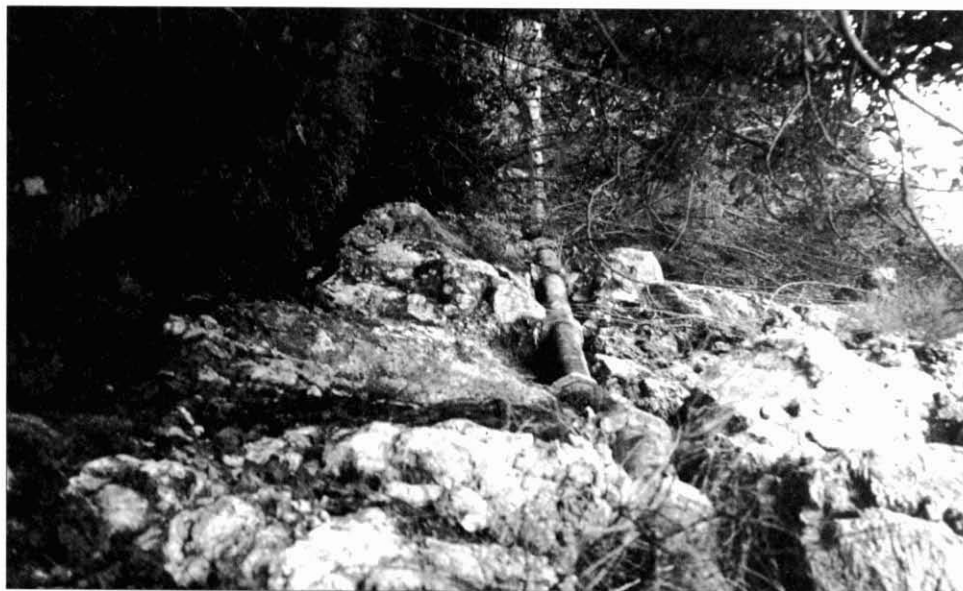
Per altra banda, la comissió especial encarregada de les reformes del convent de Santa Anna, demana obres urgentment per evitar que l'antic convent es convertís en alberg de pidolaires. Es va encarregar un pressupost al paleta municipal Josep Barberà.

Al mes de febrer un grup de veïns va demanar la instal·lació d'un dipòsit a l'escorxadador per dipositar els excrements i les restes dels animals un cop esquarterats. Es decideix crear una comissió per estudiar la petició. I al mes de maig, un altre grup de veïns,

encapçalats per Antoni Bosch Giné, van reclamar que es fes caure una casa al carrer Forn Xic perquè amenaçava ruïna. L'informe del paleta municipal diu, però, que la casa no representava el perill que afirmaven els veïns i que només calia tirar a terra la part més ruïnosa. També recomanava als propietaris de les cases veïnes que revisessin les seves parets. Aquesta casa va ser llogada, un mes després, per Joan Ferré Rubert per 2 pessetes anuals.

Com a signe del progrés que de mica a mica també arribava al poble, es va començar a discutir la possibilitat de posar fanals als llocs més cèntrics de la vila.

F. X. Sánchez Mesa

Canalització de la font Major, 1998.

Foto: arxiu CEA